

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

Ганець Соломії Владиславівни

“ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ЖИТЛОВИХ УТВОРЕНЬ

НА ПОСТПРОМИСЛОВИХ ТЕРИТОРІЯХ (на прикладі Львова)”

подану до захисту на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури за спеціальністю 18.00.01-Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури

Актуальність теми дисертаційної роботи. Дисертаційна робота Ганець С. В. є актуальною, оскільки в цій роботі розглядається потенціал інтеграції постпромислових територій в структуру міста, та архітектурно-містобудівні особливості їх пристосування під житлові утворення зі збереженням рис ідентичності. Відродження покинутих промислових територій визнається як чудовий інструмент містобудівної трансформації; надає можливості розвитку функцій і стратегічного розвитку міста; сприяє суттєвому збільшенню інвестиційної привабливості; допомагає відродженню соціальної активності та атрактивності; є територіальним резервом у створенні інфраструктури для навколишнього середовища і транзитних зв'язків для міста. Перетворення промислових функціональних зон під тиском сучасних вимог збільшення житлового фонду, як альтернатива забудови вільних земель навколо міста, є також важливою складовою збереження екосистеми. Однак протягом останніх десятиліть відбулася некерована реструктуризація постпромислових територій. Авторка достатньо обґрунтувала доцільність використання постпромислових територій, як суттєвого резерву, для створення багатофункційного середовища з розвиненою інфраструктурою не тільки для Львова, але й для інших міст України.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що на основі проведеного дослідження вітчизняного та міжнародного досвіду визначено прийоми пристосування промислових територій під житлову функцію, що сприяють найшвидшій соціалізації об'єкта з оточуючим середовищем. Обґрунтовано та виділено п'ять принципів якісної містобудівної організації житлових утворень на постпромислових територіях. У роботі сформовано методичні рекомендації щодо послідо-

вності пристосування постпромислових територій під житлову функцію. А також доповнено й уточнено визначення терміну «багатофункційне середовище» в контексті інфраструктурного наповнення житлових утворень.

Значення результатів дисертаційної роботи для теорії і практики. Теоретично-методичні результати дослідження можуть бути застосовані у реальному проектуванні для рішення конкретних задач пристосування постпромислових територій також для інших міст України з метою створення багатофункційних житлових утворень та забезпечення розвитку якісного житлового середовища в структурі міста.

Практичне значення дослідження полягає у застосуванні його положень і висновків у складанні методичних розробок та навчальних посібників, у навчальний процес з метою поглиблення підготовки студентів. Також доцільним буде використання результатів роботи при проведенні подальших наукових досліджень стосовно архітектурної адаптації історичної спадщини.

Структура та обсяг дисертації. Подана на розгляд дисертаційна робота складається з одного тому, включає всі необхідні розділи основного тексту дисертації, а саме: вступ, п'ять розділів, висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел, таблиці з ілюстраціями, додатки. Загальний обсяг дисертації 232 сторінки, з яких: 151 сторінка основного тексту, 29 сторінок таблиць з ілюстраціями; 16 сторінок списку використаних джерел із 176 позицій; 3 додатки на 20 сторінках.

У вступі розкрито загальні науково-практичні положення роботи: актуальність теми, зв'язок роботи з науковими програмами, методи дослідження та його наукова новизна, межі дослідження, практична цінність одержаних результатів. Науково коректно сформульовано та визначено мету та завдання дослідження. Чітко окреслено об'єкт та предмет дослідження.

У першому розділі «Теоретичні передумови освоєння постпромислових територій» авторкою окреслено мультидисциплінарність питання і проаналізовано теоретичні джерела, що висвітлюють процес пристосування постп-

промислових територій, у тому числі і під житлові утворення. Теоретичні джерела роботи систематизовано у кілька груп, що розглядають основні напрями досліджень утворення житлового середовища та специфіку використання закинутих промислових об'єктів: політико-економічний, теоретично-методологічний, об'ємно-просторовий, функціонально-планувальний, соціально-психологічний, історико-культурний, екологічний. У другому підрозділі детально розглянута роль постпромислових територій в сучасних провідних урбаністичних концепціях розвитку міст. В кінці всього розділу зроблено висновок про високий інклюзивний рівень території колишньої промисловості з п інтеграції та якісного розвитку міської тканини.

У другому розділі «Методика дослідження формування житлових утворень на постпромислових територіях» автором на основі проведеного системного аналізу основним теоретико-методологічним підходом визначено функціонально-просторовий підхід. Основою емпіричної бази даного дослідження обрано 70 постпромислових територій на основі контент-аналізу. З метою оцінювання якості житлового середовища на постпромислових територіях у дослідженні обрано чинники якості місця, котрі, своєю чергою, поділяються на внутрішні та зовнішні. Відповідно до опрацювання всіх етапів дослідження визначено параметри для аналізу вибраних об'єктів: збереження контексту, функціональне наповнення, інтеграція в структуру міста та приязність новосформованого середовища.

У третьому розділі «Особливості функціональної трансформації постпромислових територій у світовій практиці» проведено аналіз найбільш інформативних прикладів пристосування колишніх промислових територій під житлову функцію у Балтіморі, Осло, Гамбурзі. Дослідження особливостей пристосування постпромислових територій України на прикладах Львова, Києва, Луцька та Херсона сприяло висновку, що найінтенсивніше такі об'єкти використовуються як територіальний резерв для зведення житлового будівництва. З метою порівняння і для ґрунтовнішого аналізу обрано чотири, найбільш вдалі приклади формування якісного житлового середовища у Кракові. Це дозволило зроби-

ти висновки щодо підходів та архітектурно-містобудівних прийомів формування житлового середовища і його взаємодії з оточуючим середовищем.

У четвертому розділі «Особливості формування та функціонування житлових утворень на постпромислових територіях в структурі Львова» визначено, що будівництво житла виступає одним з пріоритетів стратегії розвитку Львова до 2025 року. Містобудівний аналіз та зв'язок зі структурою міста нових житлових утворень на постпромислових територіях Львова показав, що розчищені від попередньої забудови ділянки масово заповнюються житлом, з мінімальним спектром сервісного обслуговування. Отримані результати розділу зведено до необхідності: дотримання історичного контексту; різноманітного функціонального наповнення; інтеграції в структуру міста; приязності середовища.

У п'ятому розділі **«Принципи та прийоми містобудівної організації житлових утворень на постпромислових територіях»** визначено необхідні чинники формування якісних житлових утворень, виконано порівняльний аналіз результатів обстеження житлових утворень та виділено прийоми пристосування промислових територій під житлову функцію, що сприяють найшвидшій соціалізації об'єкта з оточуючим середовищем. У дослідженні сформульовано 5 архітектурно-містобудівних принципів їх якісної містобудівної організації: принцип інтеграції, принцип багатоманітності, принцип збереження ідентичності, принцип оптимізації і принцип надання імпульсу. Практичне значення має розробка в цьому розділі методичних рекомендацій щодо пристосування постпромислових територій під житлові утворення.

Висновки за розділами та загальні висновки дисертації налічують 7 положень і розкривають основні наукові та практичні результати дослідження.

Повнота викладу матеріалу в опублікованих працях. Основні результати дисертації опубліковані у 14 працях: 1 стаття - розділ у монографії; 4 - у фахових виданнях України; 1 - у іноземному науковому виданні, а також інші 5, що додатково висвітлюють результати дослідження у збірниках статей, матеріалів, тез доповідей на конференціях. Автореферат ідентичний змісту дисертаційної

роботи. Структура автореферату відображає основні положення дисертації і дозволяє надати оцінку щодо послідовності і вичерпності виконання поставлених завдань.

Оцінка мови, стилю та оформлення дисертації й автореферату. Дисертаційну роботу написано на високому професійному рівні. Стиль викладення результатів теоретичних досліджень, нових наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує доступність їх сприйняття та використання. Графо-аналітичні матеріали дисертації у значній мірі доповнюють теоретичні результати. Оформлення дисертаційної роботи та автореферату відповідає вимогам державних стандартів і ДАК МОН України.

Поряд із позитивними якостями проведеного дослідження в цілому, слід зазначити **окремі зауваження та побажання:**

1. Предмет дослідження повніше розкрито на с. 79 - «предмет дослідження розділено на дві підсистеми: дослідження властивостей постпромислових територій, і процесу формування якісного житлового середовища».

2. У термінологічний словник не ввійшли такі поняття, як реновація, реструктуризація, редевелопмент, що використовує авторка.

3. У представленій роботі відсутня інформація про висновки дисертаційного дослідження Супрунович Ю.О., 2007 р. Такі результати її роботи - визначення містобудівних завдань і різновидів реновації - могли б стати базою для подальших досліджень по перетворенню промислових функціональних зон.

4. В дисертації зустрічаються окремі неточності редакційного та технічного характеру. Так, наприклад, у науковій новизні доцільно було б насамперед перерахувати вперше отримані наукові результати, а потім - значення поширення понятійно-термінологічного апарату теорії архітектури. На сторінках 61 і 87 має місце повторення абзацу тексту.

Проте вказані зауваження та побажання не зменшують наукової та практичної цінності результатів дослідження.

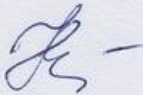

Висновок

За актуальністю розглянутих задач, обсягом досліджень, науковим рівнем і практичною цінністю отриманих результатів дисертація “Принципи формування житлових утворень на постпромислових територіях (на прикладі Львова)” є завершеною, самостійно виконаною роботою, в якій отримані конкретні результати щодо розробки наукових принципів та функціонально-просторових прийомів формування житлових утворень на постпромислових територіях.

Оформлення дисертаційної роботи та автореферату в цілому відповідає діючим нормативним документам. Представлена робота відповідає вимогам п. 9 та 11 «Порядку присудження наукових ступенів» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. №567 (зі змінами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 р. №656), що висуваються до кандидатських дисертацій, а її автор - Ганець Соломія Владиславівна - заслуговує на присудження наукового ступеню кандидат архітектури за спеціальністю 18.00.01 – Теорія архітектури, реставрація пам’яток архітектури.

Кандидат архітектури, доцент,
професор кафедри архітектурні конструкції
Одеської державної академії
будівництва та архітектури

Н. М. Єксарьова

Підпис Єксарьової Н. М. підтверджую:

3 січня 2019 р.

Навчальник
кафедри

М. П. Борошкіна